

PowerPoint'in Derste Kullan?lmas?na ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *PowerPoint'in Derste Kullan?lmas?na ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29198>

Özet

PowerPoint'in Derste Kullanılmasına İlişkin Tutum Ölçeği (PoPTÖ), eğitim ortamında öğrencilerin veya eğitimcilerin PowerPoint kullanımına yönelik tutumların ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle derslerde PowerPoint kullanımının algılanan değerini, bu kullanıma ilişkin kaygılar ve ders desteği sağlama potansiyelini değerlendirmektedir. Geliştirme çalışması, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik standartlarını karşıladığını ortaya koymuştur.

Yapılan analizler sonucunda ölçek, "Değer verme", "Kaygı" ve "Derse destek" olmak üzere üç ana alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, bireylerin PowerPoint'e yönelik karmaşık tutumların detaylı bir şekilde anlamaya olanak tanır. Ölçeğin yüksek geçerlik ve güvenilirlik değerleri, eğitim araştırmalarında ve uygulamalarında kullanılabilecek sağlam bir ölçüm aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

PowerPoint, tutum, ölçek, psikometri, eğitim, ölçme, geçerlik, güvenilirlik, faktör analizi

Yazarlar

Kahraman, S., Özbaşı, D., Özdemir, M.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin derslerde PowerPoint kullanımına yönelik tutumların sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Eğitim teknolojilerinin ders ortamlarındaki yaygınlaşmasıyla birlikte, öğrencilerin ve eğitimcilerin bu teknolojilere karşı geliştirdikleri algı ve tutumlar, öğrenme-öğretme süreçlerinin etkinliği açısından kritik bir öneme sahiptir. Ölçek, bu tutumlar nicel olarak ölçerek, eğitimcilerin ve araştırmacıların PowerPoint'in derslerdeki rolünü daha iyi anlamalarına yardımcı olmayı hedefler.

Geliştirme çalışması, PowerPoint kullanımının olumlu ve olumsuz yönlerine ilişkin bireysel algılar ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu sayede, ders materyali geliştirme süreçlerinde PowerPoint'in daha verimli ve öğrenci merkezli bir şekilde nasıl kullanılabileceğine dair önemli ipuçları sunulması beklenmektedir. Ölçek, özellikle eğitimde teknoloji entegrasyonu alanında yapılacak araştırmalar için değerli bir araç niteliindedir.

Yapı

PowerPoint'in Derste Kullanılmasına İlişkin Tutum Ölçeği (PoPTÖ), bireylerin derslerde PowerPoint kullanmasına yönelik tutumları ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçek, yapılan faktör analizleri sonucunda üç temel alt boyuttan oluşmaktadır: "Değer verme", "Kaygı" ve "Derse destek". Bu alt boyutlar, PowerPoint kullanmasına ilişkin farklı psikolojik ve pedagojik algıları temsil eder.

"Değer verme" alt boyutu, bireylerin PowerPoint sunumlarının dersin içeriğine ve öğrenme sürecine katkıları değerlendirilmesini ifade eder. "Kaygı" alt boyutu, PowerPoint kullanırken sırasız veya sonrasında hissedilen endişe, gerginlik veya yetersizlik gibi olumsuz duygusal tepkileri ölçerken, "Derse destek" alt boyutu ise PowerPoint'in dersin anlaşılabilirliğini, ilgi çekiciliğine ve genel öğrenme ortamına sağladığı katkıları değerlendirir. Bu üç alt boyut, PowerPoint kullanmasına yönelik tutumları kapsamlı bir profilini sunmaktadır.

Geçerlik

PowerPoint'in Derste Kullanılmasına İlişkin Tutum Ölçeği'nin (PoPTÖ) yapı geçerliliği, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) öncesinde veri setinin uygunluğunu değerlendirmek amacıyla yapılan testlerle sağlanmıştır. Araştırmada Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri .940 olarak bulunmuştur. Bu yüksek değer, veri setinin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, veri setinin çok değişkenli normallik varsayımını karşılayıp karşılamadığını test eden Bartlett Sphericity Testi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 4681.734$, $sd = 325$, $p < .001$). Bu sonuç, değişkenler arasında anlamlı ilişkilerin varlığını ve veri setinin faktör analizi yapılabilmesi için yeterli olduğunu teyit etmektedir. Elde edilen bu bulgular, ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğunu ve ölçtüğü yapıyı doğru bir şekilde temsil ettiğini desteklemektedir.

Güvenirlilik

PowerPoint'in Derste Kullanılmasına İlişkin Tutum Ölçeği'nin (PoPTÖ) güvenilirliği, çeşitli istatistiksel yöntemler kullanılarak kapsamlı bir şekilde test edilmiştir. Bu yöntemler arasında Cronbach's Alpha, iki yarım güvenilirlik ve bileşik (yapısal/composite) güvenilirlik katsayıları bulunmaktadır. Ölçeğin bütünü ve alt boyutları için elde edilen Cronbach's Alpha katsayıları oldukça yüksek değerler sergilemiştir: "Değer verme" alt boyutu için .96, "Kaygı" alt boyutu için .90, "Derse destek" alt boyutu için .79 ve ölçeğin tamamı için .96 olarak hesaplanmıştır.

İki yarım güvenilirlik katsayıları da benzer şekilde yüksek bulunmuştur: "Değer verme" için .93, "Kaygı" için .88, "Derse destek" için .80 ve ölçeğin tamamı için .96'dır. Bileşik güvenilirlik katsayıları ise "Değer verme" alt boyutu için .95, "Kaygı" alt boyutu için .90, "Derse destek" alt boyutu için .78 ve ölçeğin tamamı için .97 olarak belirlenmiştir. Fraenkel, Wallen ve Hyun (2012) tarafından belirtildiği üzere, güvenilirlik katsayıları .70 ve üzerinde olan ölçümler güvenilir kabul

edilmektedir. Bu bağlamda, PoPTÖ'den elde edilen tüm güvenirlilik katsayıları ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu açıkça göstermektedir.

Faktör Analizi

PowerPoint'in Derste Kullanılması İlişkin Tutum Ölçeği'nin (PoPTÖ) yapısal özelliklerini belirlemek ve gizil faktörlerini ortaya çıkarmak amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. AFA öncesinde yapılan KMO ve Bartlett Sphericity Testi sonuçları, veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermiştir.

Bu analizler, ölçeğin "Değer verme", "Kaygı" ve "Derste destek" olmak üzere üç ana faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Her bir alt boyutun içerdiği madde sayıları da bu analizler sonucunda belirlenmiştir: "Değer verme" (13 madde), "Kaygı" (9 madde) ve "Derste destek" (4 madde). AFA ve DFA sonuçları, ölçeğin teorik yapıyla uyumlu, sağlam ve tutarlı bir faktör yapısına sahip olduğunu doğrulamıştır. Bu faktör yapısı, PowerPoint kullanıma yönelik tutumların çok boyutlu doğasıyla etkili bir şekilde yansıtılmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: Likert Ölçeği (7'li derecelendirme)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim bağlamındaki bireyler (öğrenciler veya eğitimciler)

Yaş Grubu: Belirtilmemiş, eğitim çağındaki bireyler için uygun olduğu varsayılabilir.

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada detaylı popülasyon bilgisi belirtilmemiştir, ancak eğitim ortamında PowerPoint kullanan veya bu kullanıma maruz kalan bireylerden oluştuğu anlaşılmaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği (anket formatında)

Anahtar Kelimeler

PowerPoint, tutum, eğitim teknolojileri, psikolojik ölçek, geçerlik, güvenirlik, faktör yapısı

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değil.

Kurumsal E-posta Adresleri: kahramansakip@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değil.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanılmaya ilişkin özel izinler veya ücretlendirme bilgileri kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Ancak, akademik yayınlarda yer alan ölçeklerin genellikle akademik ve araştırmaya amaçlı kullanılmaları için yazarlar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Test Yılı: 2018

Referanslar

Kahraman, S., Özbağcı, D., ve Özdemir, M. (2018). PowerPoint'in Derste Kullanılmasına İlişkin Tutum Ölçeği geliştirme çalışması. *Kastamonu Educational Journal*, 26(4), 1238-1246.

Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). McGraw-Hill.

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [powerpointin-derste-kullanilmasina-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

PowerPoint'in Derste Kullanılmasına İlişkin Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Değer verme (13 madde)

Kaygı (9 madde)

Derse destek (4 madde)

Derecelendirme: 1 Tamamen Katılmıyorum , 7 Tamamen Katılıyorum